

Özü Yüzden Okumak: Büyük Doğu'nun Kapakları Sempozyumu, 09.05.2013, İstanbul,

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi,
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Küçükçekmece Belediyesi
Zeynep Kevser Şerefoğlu*

Türk edebiyatı için dergiler Ahmet Hamdi Tanpınar'ın da vurguladığı gibi bir okul olma niteliği kazanmıştır tarihsel süreç içerisinde. Başlangıç yılları için Tanpınar'ın ortaya koyduğu bu tespit sonraki dönemler için de geçerliliğini korumuş, gerek edebiyat gerekse düşünce tarihi açısından dergiler belirli hareketlenmelerin odağı olmuştur. Dönemlerine damgalarını vurmakla birlikte sonraki yıllarda da uzun vadeli etkileri ortaya çıkacak olan kimi dergiler bu panorama içerisinde bir süreklilik ve kurucu kimlik oluşturma yönleriyle ön plana çıkmışlardır.

Pek çok kalem birer mutfak olma özelliği taşıyan dergilerde çıraklık yıllarını geçirmiş ve kendilerini burada yetiştirmiştir. Yakın dönem Türkiye tarihi açısından baktığımızda *Büyük Doğu*, *Mavera*, *Diriliş* vb. dergiler bu olgunun en göze çarpıcı örnekleri arasındadır. Necip Fazıl Kısakürek tarafından kurulan ve onunla özdeşleşen *Büyük Doğu* ise aynı zamanda isimlerini zikrettiğimiz diğer dergiler başta olmak üzere pek çok girişime ilham kaynağı olmuş, öncü bir kimlik kazanmıştır.

Farklı açılardan büyük bir tarihsel değere sahip olan *Büyük Doğu* dergisi, belirtilen öncü ve kurucu ekol kimliğine yapılan atıf doğrultusunda bir sempozyumla mercek altına alındı. "Özü Yüzden Okumak: Büyük Doğu'nun Kapakları" başlıklı sempozyum Küçükçekmece Belediyesi'nin katkılarıyla Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından ortaklaşa düzenlendi. Toplantıda sunulan tebliğlerin ortak yönü *Büyük Doğu* dergisinin kapaklarından hareket edilmiş olmasıydı.

* Yrd. Doç. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul/Türkiye, zkserefoглу@fsm.edu.tr

Nitekim dergi sadece sahip olduğu edebî ve fikrî misyon dolayısıyla değil, aynı zamanda yayın tarihimiz açısından da önemli bir özelliğe sahip olan, kimi zaman fenomen haline gelmiş kapaklarıyla da bilinmekteydi. Sempozyumun öne çıkan özelliklerinden biri de disiplinlerarası bir perspektifle konuya yaklaşılmış olmasıydı. Farklı disiplinlerin pencerelerinden *Büyük Doğu*'nun içeriği kapaklarından hareketle yer yer eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirdi. Sempozyumda sunulan tebliğler ise Küçükçekmece Belediyesi tarafından kitaplaştırılarak yayımlanacak.

Sempozyum Programı

10.00-10.30 Açılış Konuşmaları

10.30-11.00 Açılış Bildirisi:

Hüseyin Su (Hece Dergisi Genel Yayın Yönetmeni): “Büyük Doğu: Kavga-nın Dili ve Sesinin Yankısı”

11.00-12.20 1. Oturum

Oturum Başkanı: **A. Turan Alkan** (Yazar)

Prof. Dr. Ahmet Cihan (İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): “Büyük Doğu Kapaklarından Çağı Okumak”

Prof. Dr. Hasan Akay (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Özün Yüzden Gözükmesi”

Prof. Dr. M. Fatih Andı (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Eleştirel Dil”

Doç. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu (Sakarya Üniversitesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Düşüncenin Dili”

12.20-13.30 Öğle Arası

13.30-14.50 II. Oturum

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mustafa Çiçekler** (İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)

Doç. Dr. Ömer Say (İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Toplumsal Kutupların Dili”

Doç. Dr. Kenan Çağan (Afyon Kocatepe Üniversitesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Aktüel Politik Dil”

Prof. Dr. Alaaddin Karaca (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi): “Necip Fazıl ve Demokrat Parti İlişkinin Büyük Doğu Kapaklarına Yansıması”

Yard. Doç. Dr. Mustafa Göleç (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Tarihi Yorumlamak”

15.10-16.30 III. Oturum

Oturum Başkanı: **Ali Haydar Haksal**

Ömer Lekesiz (Yazar): “Kolaj ve Tipografi Açısından Büyük Doğu Kapakları”

Prof. Dr. Turan Koç (Sabahattin Zaim Üniversitesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Sanat ve Estetik”

Doç. Dr. Hilmi Uçan (Afyon Kocatepe Üniversitesi): Mesaj Dili Olarak Büyük Doğu Kapakları

Yard. Doç. Dr. Zeynep K. Şerefoğlu (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Bir Mesaj Nesnesi Olarak Kadın”

16.50-18.10 IV. Oturum

Oturum Başkanı: **Dr. Alim Kahraman**

Yard. Doç. Dr. Bahtiyar Aslan (İstanbul Kültür Üniversitesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Batı Algısı”

Doç. Dr. Sezai Coşkun (Yıldız Teknik Üniversitesi): “Büyük Doğu’nun Kapaklarındaki Dînî Göstergeler”

Yard. Doç. Dr. Turgay Anar (İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): “Büyük Doğu Kapaklarında Gençlik”

Ali Haydar Haksal (Yazar): “Büyük Doğu’da Kapak İçerik İlişkisi”/ Ali Haydar Haksal

Üstad’ı Anılardan Okumak

19.30-21.00

Panel

Konuşmacılar: Rasim Özdenören, Mehmed Niyazi, Mehmet Ocaktan, Ali Haydar Haksal, Hüsnü Kılıç, Musa Çağıl